

KONWERSATORIUM INSTYTUTU FIZYKI UMCS

6.06.2013 r., godz. 11¹⁵, Aula IF im. St. Ziemeckiego

Dr hab. Elżbieta Jartych, prof. nadzw. PL

(Instytut Elektroniki i Technik Informatycznych, Politechnika Lubelska)

„Oddziaływania nadsztywne w multiferroicznych ceramikach na bazie żelazianu bizmutu”

Ceramiczne materiały multiferroiczne wykazują jednocześnie właściwości ferroelektryczne, ferro- lub antyferromagnetyczne, a niekiedy również ferroelastyczne. Dzięki współistnieniu uporządkowania ferroelektrycznego i ferromagnetycznego w jednym materiale istnieje unikalna możliwość zmiany nie tylko wektora namagnesowania, ale i polaryzacji elektrycznej multiferroików, co w perspektywie daje możliwość realizacji czterech stanów logicznych. Multiferroiki stwarzają nowe możliwości aplikacyjne w mikroelektronice, spintronice i technice sensorowej. Praktyczne zastosowanie tych materiałów zależy jednak od stopnia wzajemnego sprzężenia podukładu elektrycznego i magnetycznego. Stopień sprzężenia uwarunkowany jest wieloma parametrami, m.in. składem chemicznym czy strukturą krystaliczną. Obecnie prowadzone są intensywne poszukiwania zarówno materiałów wykazujących właściwości multiferroiczne, jak i metod ich wytwarzania, które zapewniają wysoki stopień sprzężenia magnetoelektrycznego. Najbardziej znanym multiferroikiem jest żelazian bizmutu BiFeO_3 , jednak ze względu na spiralną strukturę spinową prowadzącą do zniesienia namagnesowania makroskopowego nie występuje w nim efekt magnetoelektryczny. Synteza żelazianu bizmutu z innymi tlenkami pozwala jednak otrzymać nowe materiały ceramiczne o ciekawych właściwościach strukturalnych, elektrycznych i magnetycznych oraz wykazujące sprzężenie magnetoelektryczne.

W referacie zostaną zaprezentowane wyniki badań struktury krystalicznej, oddziaływań nadsztywne, makroskopowych pomiarów magnetycznych oraz pomiarów wielkości efektu magnetoelektrycznego dla związków Aurivilliusa układu $\text{BiFeO}_3\text{-Bi}_4\text{Ti}_3\text{O}_{12}$ oraz roztworów stałych żelazianu bizmutu z tytanianem baru BaTiO_3 i żelazianem neodymu NdFeO_3 . Omówione zostaną zagadnienia lokalnego otoczenia próbników jądrowych ^{57}Fe w badanych materiałach oraz problemy makroskopowego uporządkowania magnetycznego.

Uprzejmie zapraszam wszystkich pracowników, doktorantów i studentów Instytutu Fizyki.

Prof. dr hab. Mieczysław Budzyński
Dyrektor IF UMCS